

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

เทศบาลตำบลอนทราय
อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ✘

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา การพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

✧ ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ✧

๑. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/ปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน ,เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน,งานแกะหนังตะลุง,งานทอผ้าด้วยมือ,งานเย็บปักถักร้อย,การทำหัวโขน เป็นต้น
๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/ตู้), การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น
๔. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแย ชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น
๕. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม ,การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น
๖. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก , หมอลำ, โนรา เป็นต้น
๗. ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น, นวนิยาย, นิทาน, บทเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น
๘. ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ฐานข้อมูลผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปที่ขึ้นทะเบียนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านตำบลดอนทราย
เทศบาลตำบลดอนทราย อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ฐานข้อมูลภูมิปัญญา	รายละเอียดภูมิปัญญา	หมายเหตุ
๑.	นายพิศ มุสิกศิริ	๒๗ ม.๑	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถด้านพิธีกรรมทางศาสนา	
๒.	นางเรียม ทองนุ้ย	๒๑/๓ ม. ๒	ด้านเกษตรกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรในรูปแบบต่างๆ	
๓.	หม่อมหลวงเสวี ปราโมช	๒๗ ม.๒	ด้านเกษตรกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรในรูปแบบต่างๆ	
๔.	นายไผ่ฉิม อินทรเพชร	๑๐ ม.๓	ด้านภาษาและวรรณกรรม	มีความรู้ความสามารถด้านการสวดอาราธนาธรรมและเพลงกล่อมเด็ก	
๕.	นางสาวจำ เนียมอ่อน	๓๕ ม.๓	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการเย็บใบตองทำบายศรี ร้อยมาลัยและสานกระเป๋าพลาสติก	
๖.	นางสาวกลอยใจ ช้ายขวัญ	๓๑ ม.๓	ด้านเกษตรกรรม	มีความรู้ความสามารถและเป็นวิทยากรเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการทำเกษตรในรูปแบบต่างๆ	
๗.	นายผวน อินทร์นุ้ย	๔๙/๒ ม.๔	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถด้านกิจกรรมทางศาสนาและหมอดูพื้นบ้าน	
๘.	นายจู้ตัน แทนปาน	๑๓๗ ม.๕	ด้านการแพทย์ไทย	มีความรู้ความสามารถในเรื่องแพทย์แผนโบราณ	
๙.	นายณรงค์ สันมะ	๑๗๔ ม.๕	ด้านเกษตรกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการบริหารจัดการกลุ่มกองทุนต่างๆ	
๑๐.	นางนัม ทองนุ้ย	๒๐๐ ม.๕	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถด้านการจักสาน	

ฐานข้อมูลผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปที่ขึ้นทะเบียนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านตำบลดอนทราย
เทศบาลตำบลดอนทราย อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ฐานข้อมูลภูมิปัญญา	รายละเอียดภูมิปัญญา	หมายเหตุ
๑๑.	นางเป็ม มณีโชติ	๕๐/๑ ม.๕	ด้านภาษาและวรรณกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการทำขนม เดือนสิบตามประเพณี	
๑๒.	นายน้อม ก้าวพานิช	๘๔/๒ ม.๕	ด้านเกษตรกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการปลูกผัก เลี้ยงไก่ การทำน้ำส้มควันไม้และเรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง	
๑๓.	นายันทนา แสงประสิทธิ์	๕๘ ม.๕	ด้านเกษตรกรรม	มีความรู้ความสามารถในด้านปศุสัตว์ การ บริหารจัดการเงินกองทุนต่างๆ และการ ปลูกพืช	
๑๔.	นายนรา แก้วรักษ์	๔๓ ม.๕	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถด้านการเป็นพิธีกร พิธีทางศาสนา งานประชาสัมพันธ์ต่างๆ การบริหารจัดการชุมชน การบริหารจัดการ กองทุน	
๑๕.	นายยุพิน อินทร์จันทร์	๕๑ ม.๕	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถในเรื่องงานช่างไฟฟ้า	
๑๖.	นายอำนาจ กิมเส้น	๑๙๖/๒ ม.๕	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการจัดดอกไม้ สดและการประกอบอาหารจัดเลี้ยง	
๑๗.	นางสาวเก็บ หนูชู	๑๔๒ ม.๕	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการผลิตน้ำยา ล้างจาน และการทำน้ำอ้อย	
๑๘.	นายสงวน ขติยะสุนทร	๑๘๕ ม.๕	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการจักสาน กรงไก่จากไม้ไผ่	

ฐานข้อมูลผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปที่ขึ้นทะเบียนเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้านตำบลดอนทราย
เทศบาลตำบลดอนทราย อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ฐานข้อมูลภูมิปัญญา	รายละเอียดภูมิปัญญา	หมายเหตุ
๑๙.	นายฉ่อง คงตีบ	๗๕ ม.๕	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการทำครกสีข้าว และการทำเครื่องมือจับปลา	
๒๐.	นางจิตร พูนจันทร์	๖๕ ม.๕	ด้านภาษาและวรรณกรรม	มีความรู้ความสามารถในด้านการสวดอาวธนาธรรมและการร้องเพลงกล่อมเด็ก	
๒๑.	นางสาวจารวี แก้วจันทร์	๙๙ ม.๕	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการทำดอกไม้จันทร์ การทำพวงหรีด และการจัดดอกไม้สด	
๒๒.	นางอารมณี สุวรรณมณี	๑๘๑ ม.๕	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการร้อยมาลัยชนิดต่างๆ	
๒๓.	นางสาวอารีย์ มีคง	๕๐/๒ ม.๕	ด้านหัตถกรรม	มีความรู้ความสามารถในเรื่องการทำกระเป๋าสานจากพลาสติก	
๒๔.	นายเวช อินนัย	๔๓ ม.๖	ด้านอื่นๆ	มีความรู้ความสามารถในด้านพิธีกรรมทางศาสนา และหมอดูพื้นบ้าน	
๒๕.	นายปล่อม ไหมตีบ	๓๐/๒ ม.๖	ด้านการแพทย์ไทย	มีความรู้ความสามารถในด้านหมอนวดแผนไทย	
๒๖.	นางหนูเล็ก ไหมตีบ	๓๐/๒ ม.๖	ด้านศิลปกรรม	มีความรู้ความสามารถในด้านการรำโนราห์	